

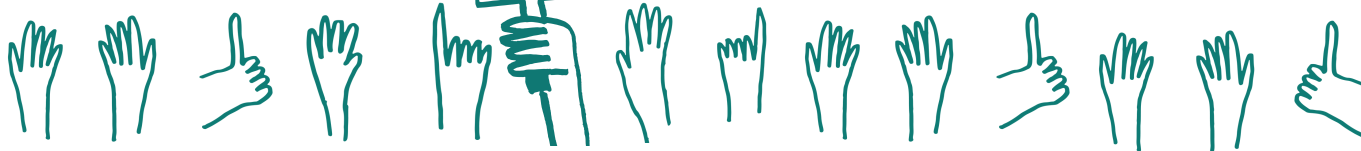
INSPIRATIENOTA voor een LOKAAL ARMOEDEBELEID

in Ninove en de hele Denderregio 2024

ARM IN ARM
VOOR
GELIJKE
KANSEN
IN NINOVE

De knoop ^{VZW}
arm in arm voor gelijke kansen in Ninove

Inhoudsopgave

Inleiding

Een welvarende samenleving

Wat is armoede?

Wat zijn de mogelijke oorzaken van armoede en sociale uitsluiting?

Wat is de oplossing?

Ninove

Beleidsparticipatie vanuit een vereniging waar armen het woord nemen

p. 7

1. Sociale hulp- en dienstverlening

Het belang van sociale hulp- en dienstverlening

Citaten en grootste drempels

Beleidsaanbevelingen

1.1 het realiseren van adequate en toegankelijke sociale hulp- en dienstverlening

1.2 zet in op het wegwerken van drempels in de kinder- en buitenschoolse opvang

1.3 werk aan het versterken van de sociale cohesie

p. 15

2. Wonen, energie en water

Het belang van een woonst

Citaten en grootste drempels

Beleidsaanbevelingen

2.1 voorzie in voldoende noodopvang

2.2 werk aan een uitbreiding van het aanbod van sociale huurwoningen

2.3 grijp in op de private huurmarkt

2.4 faciliteer en stimuleer alternatieve woonvormen

2.5 ondersteun de renovatie van noodkoopwoningen

2.6 neem iedereen mee in een sociale energietransitie

p. 19

3. Inkomen

Het belang van een menswaardig inkomen

Citaten en grootste drempels

Beleidsaanbevelingen

3.1 het vermijden van non take-up, m.a.w. het realiseren van rechtentoekenning

3.2 het voorzien van lokale bijkomende ondersteuning

p. 23

4. Gezondheidszorg

p. 27

Het belang van een goede gezondheid

Citaten en grootste drempels

Beleidsaanbevelingen

- 4.1 maximaal te investeren in zorg die beschikbaar, betaalbaar en bereikbaar is
- 4.2 de eerstelijnsconventie geestelijke gezondheid verder uit te rollen
- 4.3 investeer in samenwerkingsverbanden vanuit de Eerstelijnszone Dender-Zuid
- 4.4 zet maximaal in op het realiseren van zorgzame buurten
- 4.5 zet in op gezondheidsbevordering van mensen in armoede

5. Werk

p. 31

Het belang van werk

Citaten en grootste drempels

Beleidsaanbevelingen

- 5.1 zorg voor intensieve ondersteuning voor werkzoekenden
- 5.2 voorzie instroommogelijkheden die rekening houden met de capaciteiten en interesses van mensen
- 5.3 faciliteer vrijwilligerswerk

6. Onderwijs

p. 35

Het belang van onderwijs

Citaten en grootste drempels

Beleidsaanbevelingen

- 6.1 blijf inzetten op het ondersteunen van schoolteams in hun Krijttrajecten
- 6.2 investeer in een flankerend onderwijsbeleid waar mensen in armoede samen met onderwijsactoren op zoek gaan naar maximale onderwijskansen
- 6.3 zorg dat elke school verbonden is met het lokaal welzijnsaanbod
- 6.4 zorg dat elke leerling toegang heeft tot een gezonde lunch op school
- 6.5 zorg voor voldoende werkingsmiddelen voor scholen

Inhoudsopgave

7. Vrijetijd

p. 39

Het belang van vrijetijd

Citaten en grootste drempels

Beleidsaanbevelingen

7.1 realiseer een actief Lokaal Netwerk Vrijetijdsparticipatie met concrete acties

7.2 geen participatie zonder toeleiding – deelnemen

7.3 beschouw de UiTPAS als hefboom tot maatschappelijke participatie

Vrijetijd en kansarme jongeren

Het belang van vrijetijd en de grootste drempels

Beleidsaanbevelingen

7.4 structurele inbeding outreachende aanpak met groepswerking en individuele hulp

7.5 zet meer in op outreachend werk en vraaggestuurd aanbod

7.6 werk op maat en tempo van de jongere

7.7 samenwerking tussen outreachende jongerenwerking en vrijetijdsaanbieders

8. Mobiliteit

p. 45

Het belang van mobiliteit

Citaten en grootste drempels

Beleidsaanbevelingen

8.1 zet in op een volwaardig aanbod van openbaar vervoer met minimaal een basisbereikbaarheid

8.2 stimuleer en faciliteer het gebruik van de fiets

8.3 voorzie voldoende mensen en middelen voor de Minder Mobielen Centrale

8.4 faciliteer basisfuncties in de nabijheid van woonplaatsen

9. Digitale toegang

p. 49

Het belang van digitale toegang

Citaten en grootste drempels

Beleidsaanbevelingen

9.1 zet in op gebruiksvriendelijke websites en apps

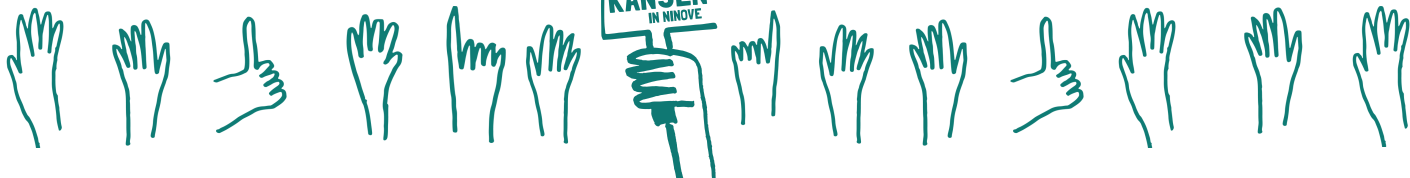
9.2 zorg voor een laagdrempelige plek voor ondersteuning bij digitale diensten

9.3 voorzie bijscholingsmogelijkheden om digitale vaardigheden te verbeteren

9.4 voorzie volwaardige alternatieve toegang voor essentiële diensten

ARM IN ARM
VOOR
GELIJKE
KANSEN
IN NINOVE

INSPIRATIENOTA voor een LOKAAL ARMOEDEBELEID in Ninove en de hele Denderregio 2024

Inleiding

ARM IN ARM
VOOR
GELIJKE
KANSEN
IN NINOVE

Inleiding

Deze **inspiratienota** brengt het werk van de afgelopen jaren samen.

Gestructureerd volgens beleidsdomeinen gingen we **aan de slag met mensen in armoede** en relevante lokale actoren. We kunnen ondertussen dankbaar terugkijken op leerrijke gesprekken en mooie samenwerkingen met mensen in armoede en alle partners van het **Armoede Netwerk Ninove**, in het bijzonder met de medewerkers van het Sociaal Huis, de Jeugddienst en de schepen bevoegd voor armoedebestrijding.

Op de **recente beleidsbabbels** met mensen in armoede werd alle vergaarde inhoud afgetoetst om te komen tot een actueel en **van onderuit gedragen** document met lokale beleidsaanbevelingen **ter inspiratie voor de volgende beleidsploeg**.

We konden dit alles vervolledigen dankzij het werk van het Netwerk tegen Armoede en het Belgisch Netwerk Armoedebestrijding.

We danken dan ook van harte alle mensen in armoede om zich open te stellen en hun ervaringen te delen, en alle anderen die hebben bijgedragen aan de inhoud van dit document.

'Het beleid zet stappen, maar is nu vooral bezig met kleine trajecten te subsidiëren. Het zijn eigenlijk allemaal pleisters op een open wonde. Die kleine projecten en bijpassingen kosten het beleid en de maatschappij ook heel veel geld, maar structureel verandert dat niets. Als ik het zo bekijk, zouden ze beter de fundamenten aanpakken zodat er structureel iets verandert.'

Een welvarende samenleving

Een welvarende samenleving waarin mensen in staat zijn om een hoog niveau van welzijn en voorspoed te bereiken, gaat verder dan alleen materiële rijkdom en omvat verschillende aspecten van het leven.

Kenmerkend zijn:

- voldoende **materiële welvaart** om comfortabel te kunnen leven
- toegang tot kwalitatieve **gezondheidszorg**, preventie en gezonde leefomstandigheden
- die het mensen in staat stelt hun potentieel te benutten en bij te dragen aan de samenleving dankzij de investering in **onderwijs** en kennisoverdracht
- een streven naar **gelijkheid** en rechtvaardigheid voor alle burgers
- een **duurzaam** gebruik van natuurlijke hulpbronnen en milieubescherming
- en een sterke **sociale cohesie**

Wat is armoede?

Armoede is nooit een eigen keuze!

Armoede is in de **kern geldgebrek**, maar situeert zich op **verschillende levensdomeinen tegelijkertijd**. Het is als een spinnenweb waarin je hopeloos verstrikt raakt. Naarmate je één probleem probeert aan te pakken, kom je soms dieper in de problemen op een ander domein. Armoede berooft mensen van hun basisbehoeften zoals voedsel, onderdak en gezondheidszorg. Het ontnemt mensen kansen en onderwijs en leidt tot maatschappelijke spanningen.

Een **integrale aanpak** en een **gecoördineerd beleid** zijn nodig om iedereen de kans te geven zijn of haar volledig potentieel te realiseren in een welvarende samenleving. Daarbij moet de focus verschuiven van het bestrijden, naar het vermijden van armoede.

Wat zijn de mogelijke oorzaken van armoede en sociale uitsluiting?

'Het is een korte weg om in armoede te belanden. Maar een lange weg om eruit te geraken.'

Mensen in armoede worden geconfronteerd met de complexiteit die armoede met zich meebrengt. Zij leven in armoede omdat heel veel dingen tegelijk, die armoede mogelijk of soms zelfs onvermijdelijk maakt, mislopen.

Zo komen we op **vier mogelijke oorzaken en veranderingskansen.**

- **De manier waarop onze samenleving georganiseerd is**

Zo is het bijvoorbeeld een structureel probleem dat mensen met een laag inkomen uit arbeid niet voldoende verdienen om een geschikte woonst te huren.

- **Non take-up van rechten**

Mensen in armoede hebben veel minder toegang tot diensten en hulpverlening waardoor zij hun rechten, om tegemoet te komen aan hun noden, niet kunnen genieten. Digitale drempels richting het ondersteuningsaanbod zijn hier een voorbeeld van.

- **Sociale uitsluiting**

Mensen in armoede worden vaak afgewezen, genegeerd en geweerd omdat ze niet lijken te voldoen aan de algemeen geldende normen in onze samenleving. De stigmatisering waarmee zij als groep geconfronteerd worden, kent hen onwenselijke eigenschappen toe wat vaak resulteert in bewuste of onbewuste uitsluiting. Daarnaast heeft een stigma een negatieve invloed op het zelfbeeld, waardoor ze uit schaamte of angst steeds meer beperkt worden in hun sociaal functioneren. Sociale uitsluiting gaat m.a.w. hand in hand met sociaal isolement die mensen in armoede alle kansen ontnemt.

- **Dagelijkse blootstelling aan toxische stress**

Mensen in armoede worden dagelijks blootgesteld aan zoveel stress dat deze hen niet alleen letterlijk ziek maakt maar ook dat het hun mentale bandbreedte enorm vernauwd. Door deze continue staat van overleving maken ze vaak enkel keuzes op korte termijn.

Wat is de oplossing?

'Pas op, wij geven de strijd voor rechtvaardigheid en gelijkheid niet op, he. We blijven op die nagel kloppen. Maar het is dus belangrijk dat iedereen armoede en de mensen die in armoede leven eens serieus gaan nemen.'

- **realiseren van een gedeelde visie op armoede en een armoedebestrijdingsplan**

Om een gedragen visie en een armoedebestrijdingsplan met concrete doelstellingen en acties te realiseren moeten alle relevante actoren samengebracht worden en moet hun samenwerking gefaciliteerd worden. Samen met mensen in armoede dienen van bij aanvang de krijtlijnen uitgetekend te worden van een participatief beleidsplan. Concreet, een armoedebestrijdingsplan dat zich richt op duurzame veranderingen die tot structurele oplossingen leiden.

- **beleidsparticipatie van mensen in armoede**

Het is cruciaal de ervaringskennis en het leefwereldperspectief van mensen in armoede mee in overweging te nemen om tot maatregelen en veranderingen te komen die voor hen ook werken en voor hen haalbaar zijn. Participatie mag en kan dus geen 'afvinkcultuur' zijn in de vorm van een afgebakende stap in het proces (participatie als consultatie). Het vraagt een basishouding, visie en organisatorische aanpak waarbij alle betrokkenen respectvol behandeld worden en hun inbreng serieus wordt genomen.

- **samenwerking over beleidsdomeinen heen**

Een geïntegreerde aanpak stelt beleidsmakers in staat om holistische oplossingen te ontwikkelen die rekening houden met alle levensdomeinen waarop armoede een impact heeft.

- **het inlassen van armoedetoetsen**

Beleidsmaatregelen op alle levensdomeinen moeten in de verschillende fasen van het proces afgetoetst worden op de impact ervan op mensen in armoede.

- **zelfbeschikkingsrecht verdedigen**

Ook mensen in armoede hebben het recht om zelf te kiezen waar ze wonen, welke opleiding ze volgen, welk werk ze doen, ... O.a. binnen de dienst- en hulpverlening wordt echter zeer veel boven de hoofden van mensen beslist en bepaald.

Ninove aan de Dender

Ninove, en bij uitbreiding alle steden in de Denderstreek, wordt gekenmerkt door verarming en economische achteruitgang. Door de **de-industrialisatie in onze regio** verloren mensen niet enkel hun job maar verdween ook een groot deel van het verenigingsleven. Aan de middelgrote familiebedrijven was immers een heel sociaal leven verbonden: cafés, sportclubs, toneelverenigingen, ... Met de teloorgang van de industrie is ook dat bijna allemaal verdwenen. Het verenigingsleven is echter een cruciale factor in het sociaal kapitaal van onze samenleving.

Ook kent onze stad recent **een significante instroom van inwoners uit Brussel**. Dit zijn vaak mensen van Afrikaanse origine die het Frans gebruiken om te communiceren in hun publieke leven. Deze plotse verandering in het straatbeeld voedt het ethnocentrisme in onze stad en zorgt voor sociale spanningen en wederzijds cultureel onbegrip. Hoe groter de gevoelens van enerzijds superioriteit en anderzijds minderwaardigheid worden, hoe groter ook de polarisatie. Sterke polarisatie versterkt op zijn beurt de ongelijkheid in onze samenleving en verkleint de kansen tot sociale mobiliteit voor mensen in armoede.

Vandaag worden we dan ook geconfronteerd met **uitdagingen** zoals polarisatie maar ook met vergrijzing, een lager gemiddeld inkomen, steeds meer kinderen en jongeren die opgroeien in armoede en een stijging van de druk op de woningmarkt, in de eerste plaats op de goedkoopste huurwoningen. Dit uit zich in 13,3% van de Ninoofse kinderen dat geboren wordt in een kansarm gezin en meer dan 20% van de jongeren dat zich niet kan ontplooiën vanuit een veilige en stimulerende thuiscontext. Aanvullend blijkt uit de Gemeente-Stadmonitor dat 16% van de inwoners moeite heeft om de eindjes aan elkaar te knopen en 4% niet altijd geld heeft om voeding te kopen. **Dit ondanks de recente hoeraberichten over de dalende armoedecijfers.**

Om de **armoede in onze stad aan te pakken** kunnen we niet enkel naar Vlaanderen, België of zelfs Europa kijken. Om armoede effectief te bestrijden is ook een lokaal armoedebeleid noodzakelijk. Gemeenten kunnen immers specifieke antwoorden bieden op problemen die zich in het dagelijkse leven van mensen voordoen.

Wij, samen met de partners van het Armoede Netwerk Ninove, roepen u dan ook op om samen met ons, een beleid uit te schrijven en te realiseren om armoede in onze stad te bestrijden en te vermijden.

Beleidsparticipatie vanuit een vereniging waar armen het woord nemen

Thematische groepswerking

Binnen de thematische groepswerking gaan wij systematisch aan de slag met thema's die leven bij de mensen en waarbij vertrokken wordt van **de noden die van onderuit** naar boven komen.

Deze thema's zijn gekoppeld aan de verschillende, met elkaar geconnecteerde, levensdomeinen binnen het armoedeweb waardoor er rond **elk levensdomein** gewerkt kan worden. Concreet gebeurt dit aan de hand van laagdrempelige uitwisseling & dialoog, het uitnodigen van gastsprekers en het bezoeken van organisaties.

Mensen in armoede bepalen daarbij de agenda en de prioriteiten die vervolgens gekoppeld worden aan actuele opportuniteiten binnen de samenleving en het beleid.

Dialoogprocessen met de brede samenleving

Daarnaast zetten we in op dialoogprocessen met de brede samenleving, waaronder het lokale bestuur. Dit kan enkel succesvol gerealiseerd worden vanuit een **gelijkwaardig partnerschap** waarbij de concrete inhoud de organisatorische aanpak bepaalt.

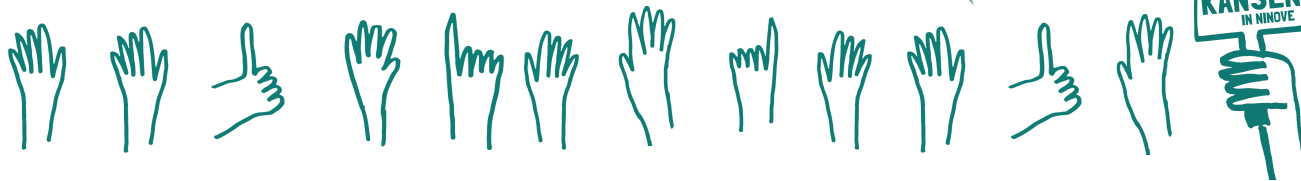
Participatie van mensen in armoede in beleidsprocessen is **cruciaal** bij de opmaak en de uitrol van beleidsplannen. Structurele armoedebestrijding en een gecoördineerde aanpak gestoeld op een **mensenrechtvisie** is maar mogelijk als er geluisterd wordt naar wat mensen in armoede zelf te vertellen hebben.

Alles wat we vandaag uitschreven, willen we alvast zeer graag bespreken zodat we samen tot een gedragen, concreet en realistisch beleidsplan kunnen komen.

'Ik vind het belangrijk om aan anderen te vertellen wat armoede is want mensen weten daar echt weinig over. Ondertussen leer ik zelf ook veel bij.'

'Ik weet van waar ik kom en ik vind het belangrijk om mijn stem te laten horen voor zij die nog diep zitten. Want ik weet wat de ander meemaakt. Dan voel ik me nuttig.'

'Ik hoop door zaken door te lichten en te bespreken met mensen van het beleid dat we zaken zouden kunnen veranderen maar ik twijfel daar soms wel over of dat het mogelijk is. Ik moet wel mijn geduld trainen.'

ARM IN ARM
VOOR
GELIJKE
KANSEN
IN NINOVE

INSPIRATIENOTA voor een LOKAAL ARMOEDEBELEID in Ninove en de hele Denderregio 2024

Sociale hulp- en dienst- verlening

ARM IN ARM
VOOR
GELIJKE
KANSEN
IN NINOVE

Sociale hulp- en dienstverlening

Het belang van sociale hulp- en dienstverlening

Het betreft het verbeteren van het welzijn van mensen die deel uitmaken van onze samenleving door middel van verschillende diensten en ondersteuning. Voor mensen in armoede is dit **cruciaal om te overleven**.

Lokaal dient het bestuur hiervoor een **netwerk van publieke en private actoren** uit de hulp- en dienstverlening samen te brengen en te coördineren vanuit een helicoptervisie over de beleidsdomeinen heen. Het concrete doel is het realiseren van een complementair aanbod in functie van de lokale noden waarbij vertrokken wordt vanuit een gedragen, integraal en inclusief sociaal beleid.

Een belangrijk onderdeel hiervan is de **maatschappelijke dienstverlening van het OCMW** en betreft het recht op toegang tot basisbehoeften en ondersteuning.

Aanvullend is ook **ondersteuning vanuit informele netwerken** noodzakelijk in het dagelijkse leven. Om dit voor mensen in armoede te realiseren moet er ingezet worden op ontmoetingskansen en het vergroten van de sociale cohesie.

Sociale hulp- en dienstverlening is essentieel

- o om te overleven
- o om kansen te krijgen om uit de negatieve spiraal te ontsnappen
- o om perspectief te krijgen
- o om op verschillende levensdomeinen tegelijk stappen vooruit te zetten

Citaten sociale hulp- en dienstverlening

'Ik kom naar hier om hulp te krijgen want als ik alle vaste kosten betaal heb ik niets meer over. Ik heb drie kinderen en zonder de sociale kruidenier zou ik hen geen eten kunnen geven.'

'Het Sociaal Huis is voldoende bereikbaar voor mij.'

'Ik ben dakloos daarom kom ik hier om te douchen, maar ook word ik hier gestimuleerd om me aan het werk te zetten en mijn fouten in te zien. Zonder vzw De knoop dwaal ik rond, heb ik een probleem met hygiëne en heb ik geen structuur, is alles chaos. Hier op regelmatige basis binnen komen om je te verwarmen en samen te eten en te babbelen geeft me rust.'

'Ik hoor mensen vertellen dat als je als huurder een premie of een subsidie kan krijgen. Ik weet niet of ik er recht op heb, het is allemaal zo ingewikkeld.'

'Alle regels om ergens recht op te hebben veranderen voortdurend.'

'Toen ik zwanger was, ging ik naar een ziekenhuis. Ik had geen papieren. Ze hebben me enkel gevraagd of ik de nodige zorgen kon betalen. Ik had geen geld, maar heb 'ja' gezegd omdat ik voor mijn kind wilde zorgen. Ik moest 50 euro betalen. Niemand heeft me uitgelegd dat ik recht had op Dringende Medische Hulp.'

Grootste drempels

- niet weten wat er allemaal bestaat en waar je recht op hebt
- niet weten voor wat je waar terecht kan
- niet altijd terecht kunnen
- niet weten welke documenten je moet voorleggen en waar je ze kan bekomen
- telkens je verhaal opnieuw moeten doen
- taalbarrière, onvoldoende leesvaardig zijn

Sociale hulp- en dienstverlening

Beleidsaanbevelingen

1. Het realiseren van adequate en toegankelijke sociale hulp- en dienstverlening

- gebaseerd op een breed generalistisch onthaal met een goede doorstroming naar het ondersteuningsaanbod
- vanuit een generalistische basishouding van de hulpverlening
- waarbij wachtlijsten vermeden worden zonder kwetsbare groepen uit te sluiten
- de cliënt slechts éénmaal zijn verhaal dient te doen
- en er bijzondere aandacht is voor specifieke doelgroepen zoals kansarme gezinnen met jonge kinderen en kwetsbare jongeren

2. Zet in op het wegwerken van drempels in de kinder- en buitenschoolse opvang

- waarbij het aanbod aan kwalitatieve opvangplaatsen verhoogd wordt zodat ook niet werkende ouders toegang hebben
- er voldoende plaatsen voor occasionele opvang voorbehouden worden aan kansarme gezinnen
- de opvang voor iedereen financieel haalbaar is
- er ingezet wordt op sensibilisering om onzekerheden te overbruggen en inclusie te realiseren
- en samenwerking tussen de basisvoorzieningen gezinsondersteuning, kinderopvang en kleuterschool gerealiseerd wordt

3. Werk aan het versterken van de sociale cohesie

- met structurele ontmoetingsplekken waar mensen op regelmatige tijdstippen terecht kunnen
- dankzij intensieve samenwerking tussen stadsdiensten, sociale organisaties en burgerinitiatieven, gecoördineerd vanuit het lokaal bestuur
- gebaseerd op gedragen principes zodat alle acties op een gelijkwaardige manier kunnen bestaan
- o.a. door formele en informele buurtwerking, speelplekken, PleinPatrons en kleinschalige sport- en culturele evenementen

ARM IN ARM
VOOR
GELIJKE
KANSEN
IN NINOVE

INSPIRATIENOTA voor een LOKAAL ARMOEDEBELEID in Ninove en de hele Denderregio 2024

Wonen

ARM IN ARM
VOOR
GELIJKE
KANSEN
IN NINOVE

Wonen, energie en water

Het belang van een woonst

Kwaliteitsvol wonen voor iedereen is **de sleutel** om van de Denderstreek opnieuw een welvarende, bruisende regio te maken. Het bevordert de economische groei, trekt talentvolle mensen aan, heeft een directe positieve invloed op de gezondheid van haar inwoners en draagt bij aan de leefbaarheid en sociale samenhang.

Anderzijds is geen (geschikte) woning hebben één van meest extreme vormen van armoede en sociale uitsluiting met een verpletterende impact op alle andere levensdomeinen.

Gelukkig is een sociaal woonbeleid een sterk instrument tegen deze armoede en sociale uitsluiting. Betaalbare huisvesting is immers een stevige basis om in het leven **stappen vooruit te zetten**.

We zijn daarbij overtuigd dat de krachten gebundeld moeten worden binnen het **werkingsgebied van Woonmaatschappij Dender-Zuid**. We spreken concreet over een intensieve samenwerking tussen alle relevante actoren actief in Aalst, Denderleeuw, Erpe-Mere, Geraardsbergen, Haaltert, Lede, Ninove en Wichelen.

Een woonst is essentieel

- om rust te vinden in een thuis
- om de batterijen weer op te laden
- om privacy en veiligheid te hebben
- om gezond te blijven of te genezen
- om te studeren
- om mensen te kunnen ontvangen

Citaten wonen, energie en water

'Terwijl ik dakloos was werd ik ontslagen nadat ik te laat kwam op m'n werk. Ik had niet de kans gehad m'n gsm op te laden waardoor m'n wekker niet was afgegaan.'

'Niemand van ons hier zal ooit een huis kunnen kopen.'

'Ik ben alleenstaande en de huur van mijn woning is de helft van mijn inkomen. Dan moet ik nog alle andere kosten betalen en alles wordt alleen maar duurder.'

'Ik heb schimmel in de slaapkamers, ik weet niet hoe het komt. Ik heb dit aan de eigenaar laten weten maar hij vindt dat ik niet moeilijk moet doen en het gewoon moet afwassen.'

'Ik durf niet te reclameren tegen mijn huisbaas want dan stijgt mijn huurprijs.'

'Zodra hij wist dat ik leef van een uitkering zei de eigenaar dat hij niet wou verhuren aan mensen die werkloos zijn.'

Grootste drempels

- betaalbare woonst
- kwaliteitsvolle woning
- toegang tot ondersteuningsmogelijkheden
- toegang tot crisisopvang

Wonen, water en energie

Beleidsaanbevelingen

1. Voorzie in voldoende noodopvang

- met respect voor de privacy van mensen
- zo georganiseerd dat uithuiszetting door de Woonmaatschappij niet uitmondt in dakloosheid
- aangevuld met aanklappende multidisciplinaire ondersteuning op maat
- voorzie daarnaast noodhulp
- en ondersteun mensen in armoede bij het betrekken van een woonst

2. Werk aan een uitbreiding van het aanbod van sociale huurwoningen

- door op regionaal niveau een ambitieus sociaal objectief te realiseren
- de sociale last opnieuw in te voeren
- eigenaars te stimuleren hun huurwoning te verhuren aan de Woonmaatschappij
- het sociaal beheerrecht toe te passen en hier voldoende budget voor te voorzien

3. Grijp in op de private huurmarkt

- waarbij pistes zoals geconventioneerde verhuur/budgethuren en het conformiteitsattest onderzocht worden naar haalbaarheid en effectiviteit
- pleit ook voor een herberekening van de Vlaamse bedragen van de huursubsidie en -premie

4. Faciliteer en stimuleer alternatieve woonvormen

- zoals Tiny Houses, zorgwoningen en cohousingprojecten

5. Ondersteun de renovatie van noodkoopwoningen

- door maximaal gebruik te maken van de Vlaamse middelen
- en mensen die in aanmerking komen actief op te zoeken en toe te leiden

6. Neem iedereen mee in een sociale energietransitie

- informeer en sensibiliseer verhuurders
- onderzoek de mogelijkheden om via het conformiteitsattest technische normen waaronder rond isolatie, aan te scherpen
- investeer in het delen van kennis rond energiebesparende mogelijkheden met mensen in armoede

ARM IN ARM
VOOR
GELIJKE
KANSEN
IN NINOVE

INSPIRATIENOTA voor een LOKAAL ARMOEDEBELEID in Ninove en de hele Denderregio 2024

Inkomen

ARM IN ARM
VOOR
GELIJKE
KANSEN
IN NINOVE

Menswaardig inkomen

Het belang van een menswaardig inkomen

Een menswaardig inkomen stelt mensen in staat om te voorzien in het vervullen van **basisbehoeften** zoals voedsel, onderdak en kledij. Daarnaast creëert het de mogelijkheid om te investeren in persoonlijke ontwikkeling (opleidingen, hobby's) en sociale participatie. Dit alles resulteert in burgers die volwaardig bijdragen aan een welvarende samenleving.

Een stabiele financiële situatie **vermindert stress en zorgen**, waardoor mensen zich beter kunnen concentreren op andere aspecten van het leven. Laat het dit net zijn wat mensen in armoede niet hebben.

We moeten ons daarbij realiseren dat voor mensen in armoede een klein extra bedrag een enorm verschil kan maken. Zij zijn immers **kampioen** in het in twee breken van elke euro.

Een menswaardig inkomen is essentieel

- om te voorzien in levensonderhoud
- om stappen vooruit te kunnen zetten in het leven
- om je niet altijd zorgen te moeten maken en stress te ervaren over of je wel rond zal komen

Citaten inkomen

'Ik heb maar 900 euro per maand. Dat is niet genoeg. Ik heb leren roeien met de riemen die ik heb. Ik krijg van niemand hulp, noch bij het OCMW noch elders. Ik raak totaal geïsoleerd. Een relatie opbouwen, afspreken met vrienden, ... lukt niet, want dat kost geld.'

'De terugbetaling duurt langer dan vroeger.'

'Van werkloosheid naar ziekte en terug aan het werk. Het wordt niet automatisch geregeld als je terug wilt werken of ziek valt, je moet dan een speciaal document invullen.'

'Het is een papieren rompslomp en lang wachten op een ziekte-uitkering.'

'De puntenberekening is niet duidelijk uitgelegd en moeilijk te verstaan. Ik kan dit zelf niet, gelukkig kreeg ik hulp van de mutualiteit.'

'Voor mij was financiële stabiliteit belangrijk. Zonder die zekerheid had ik niet de mentale ruimte om de stappen te zetten die nodig waren om te kunnen gaan werken. Ik moest op zoek naar een betere woning, werken aan mijn sociaal isolement, aan mijn zelfvertrouwen, ... Als je uitkering dan heel onzeker of te laag is, gaat dat niet. Dan ben je puur bezig met overleven.'

Grootste drempels

- belang van fysieke loketten waar je terecht kan zonder voorafgaandelijke afspraak
- een telefonische afspraak maken kan – dankzij een wachtmuziekje – al te duur worden
- digitale toegang i.f.v. een afspraak en dossierbeheer

Menswaardig inkomen

Beleidsaanbevelingen

1. Het vermijden van non take-up, m.a.w. het realiseren van rechtentoekenning

- d.m.v. een grondige analyse en toeleiding naar premies en toelagen
- waarbij er tijd gemaakt wordt om mensen effectief toe te leiden

2. Het voorzien van lokale bijkomende ondersteuning

- om tegemoet te komen aan de effectieve noden
- waarbij voldoende budget voorzien wordt om de doelstellingen te realiseren
- met gebruik van automatische rechtentoekenning en het delen van informatie dankzij o.a. gegevensdeling Groeipakket en de mogelijkheden van het voormalig project Kinderkansen!
- waarbij de voorwaarden duidelijk en de procedures eenvoudig zijn
- o.a. via de UiTPAS aan kansentarief, het PSA budget, de sociale kruidenier, de mantelzorgpremie, de aanpassingspremie en het Noodkoopfonds

ARM IN ARM
VOOR
GELIJKE
KANSEN
IN NINOVE

INSPIRATIENOTA voor een LOKAAL ARMOEDEBELEID in Ninove en de hele Denderregio 2024

Gezondheid

ARM IN ARM
VOOR
GELIJKE
KANSEN
IN NINOVE

Gezondheidszorg

Het belang van een goede gezondheid

Een **welvarende samenleving** vereist gezonde inwoners en dit betreft zowel de fysieke, mentale en sociale toestand van een persoon. Daarnaast heeft iedereen vanuit een sociale grondrechtenbenadering evenveel recht op een goede gezondheid.

Toch hebben mensen in armoede gemiddeld meer fysieke en psychische gezondheidsproblemen, een lagere levenskwaliteit en sterven ze vroeger dan zij die hoger staan op de sociale ladder.

Deze **gezondheidskloof** dichten is niet vanzelfsprekend maar een lokaal bestuur kan hier echt het verschil maken.

Een goede gezondheid is essentieel

- om te kunnen functioneren in het dagelijks leven waaronder op het werk
- om je goed te voelen in je vel en je hoofd
- om er voor anderen te kunnen zijn
- om ondersteund te worden in het leren leven met chronische stress, pijn en ziekten

Citaten gezondheidszorg

'Moest vzw De knoop er niet zijn ik zou niet weten of ik er nog zou zijn.'

'Soms ben je vlugger geholpen op de spoed van een ziekenhuis.'

'Psychologische hulp moet laagdrempelig zijn, en voor een lange termijn. Ik heb al acht verschillende therapeuten gehad, en het is heel vermoeiend als je elke keer opnieuw je levensverhaal moet vertellen. Je moet elke keer opnieuw van 0 beginnen. Als je ergens bent waar het vertrouwd is, waar je je op je gemak voelt... en er komt een therapeut die je kent ter plaatse, dan verdwijnen ook heel wat drempels. Je moet ook niet meer bellen om een afspraak te maken.'

'Ik heb chronische pijn maar laat geen onderzoeken meer doen want ik heb er geen vertrouwen meer in.'

's Avonds zijn apothekers dicht en die van wacht is niet altijd dichtbij.'

'Ik heb geen tandarts, bij pijn neem ik aspirine.'

Grootste drempels

- o kostprijs
- o toegang tot zorgverleners
- o kennis en vaardigheden
- o schroom, onzekerheid
- o wachtlijsten

Gezondheidszorg

Beleidsaanbevelingen

1. Maximaal te investeren in eerstelijnsgezondheidszorg die beschikbaar, betaalbaar en bereikbaar is

- zodat mensen altijd terecht kunnen bij o.a. een huisarts en tandarts
- onderzoek de mogelijkheden van wijkgezondheidscentra en brede eerstelijnspraktijken
- promoot het geconventioneerd werken d.m.v. sensibilisering
- en informeer zorgverstrekers over het belang van het vooraf delen van de te voorziene kost

2. De eerstelijnsconventie geestelijke gezondheid verder uit te rollen

- waarbij de inhoud van groepssessies samen met mensen in armoede wordt samengesteld
- faciliteer daarbij de realisatie op vindplaatsen
- en zet in op de mogelijkheid van langdurige en intensieve begeleiding indien nodig

3. Investeer in samenwerkingsverbanden vanuit de Eerstelijnszone Dender-Zuid

- o.a. in een kruispunt voor zorgversterkers rond psychologische problemen
- zodat zorgverleners kunnen samenwerken om complexe gezondheidsproblemen aan te pakken (geïntegreerde zorg)

4. Zet maximaal in op het realiseren van zorgzame buurten

- gebaseerd op gedeelde verantwoordelijkheid en samenwerking
- met informele ontmoetingsplaatsen waar bruggen worden gebouwd
- de kloof met professionele hulpverlening verkleind
- en sociale cohesie versterkt wordt

5. Zet in op gezondheidsbevordering van mensen in armoede

- door gezonde voeding extra betaalbaar en toegankelijk te maken, o.a. in een sociale kruidenier en op school
- door beweging extra betaalbaar en toegankelijk te maken
- te voorzien in toeleiding
- en hier voldoende budget voor uit te trekken

ARM IN ARM
VOOR
GELIJKE
KANSEN
IN NINOVE

INSPIRATIENOTA voor een LOKAAL ARMOEDEBELEID in Ninove en de hele Denderregio 2024

Werk

ARM IN ARM
VOOR
GELIJKE
KANSEN
IN NINOVE

(Vrijwilligers)werk

Het belang van (vrijwilligers)werk

Uit onderzoek blijkt dat mensen vooral werken om tijd door te brengen met anderen, om hun capaciteiten te ontplooiën en om zinvol bezig te zijn. Werk is m.a.w. niet alleen een manier om geld te verdienen, maar ook **deel van iemands identiteit**.

Een bijzondere vorm van werk die tal van voordelen biedt, is **vrijwilligerswerk**. Voor het individu is het toegankelijk en op maat. Het zorgt voor zingeving, sociale contacten en het verwerven van levens- en professionele vaardigheden. Daarnaast vormt vrijwilligerswerk een essentieel onderdeel van een gezonde en bloeiende samenleving. Vrijwilligers bieden essentiële hulp aan mensen in nood, waardevolle ondersteuning aan patiënten en hun families, extra ondersteuning en inspiratie aan kinderen en jongeren en dragen bij aan milieuprojecten en het behoud van ons erfgoed.

De redenen waarom sommigen niet werken zijn heel uiteenlopend en vraagt een **gepersonaliseerde aanpak** met begrip voor de verschillende perspectieven.

Lokale besturen kunnen relevante actoren samenbrengen en warm maken zodat mensen gemotiveerd en ondersteund worden om (als vrijwilliger) aan de slag te gaan en te blijven.

Werken is essentieel

- gevoel zinvol bezig te zijn
- brengt structuur in een dag
- sociale contacten
- inkomen

Citaten (vrijwilligers)werk

'Door een arbeidsongeval en door een lange tijd in het ziekenhuis te liggen, ben ik niet meer in staat om te werken. Mijn leven is volledig gekeerd na dat arbeidsongeval, ik ben niets meer waard.'

'Ik heb niet kunnen studeren. Nu ben ik te duur door mijn leeftijd. Ik ben te oud, niemand wil me nog laten beginnen.'

'Vrijwilligerswerk doet iets met de mens. Ik zit al heel lang bij vzw De knoop en ik blijf nog altijd komen omdat je zoveel terugkrijgt van de mensen. Ik ben gestart aan het onthaal van de sociale kruidenier en gewoon een tas koffie was voor de mensen een goudklomp. Het hoeft niet altijd te gaan over iets geven, gewoon al luisteren naar de mensen doet deugd.'

'Ik heb verschillende studies gedaan, eens ik begon te werken heb ik door stress en pesterijen een zware psychose gehad waardoor ik niet meer kon werken.'

'Psychische problemen maken het onmogelijk om te werken voor mij. Ik mis de sociale contacten.'

'Het geeft een goed gevoel en ik voel me voldaan als ik vrijwilligerswerk heb gedaan in het winkeltje. We spelen als vrijwilligers zo goed in op elkaar en ik voel me nuttig naar de cliënteel. Maar het is op maat van wat ik zelf ook kan dragen, die kansen krijg je op een gewone job niet.'

Grootste drempels

- o psychisch lijden
- o fysieke beperking
- o zorg voor het gezin
- o zorgen woning
- o geen toegang tot vervoer naar een mogelijke job
- o geen kinderopvang
- o gevoel van uitsluiting

Beleidsaanbevelingen

1. Zorg voor intensieve ondersteuning voor werkzoekenden

- met een traject op maat èn werk op maat
- waarbij de zoektocht naar (aangepast) (werkbaar) werk gecombineerd wordt met het aanpakken van drempels op andere levensdomeinen
- en de angst om het verlies van sociale rechten geen drempel naar de arbeidsmarkt hoeft te zijn

2. Voorzie instroommogelijkheden die rekening houden met de capaciteiten en interesses van mensen

- met voldoende diverse stageplaatsen
- en voldoende jobs in de sociale tewerkstelling

3. Faciliteer vrijwilligerswerk

- vanuit een gedeelde visie op het interne en externe vrijwilligersbeleid
- vanuit de meerwaarde van vrijwilligerswerk voor alle betrokkenen
- neem daarbij als lokaal bestuur een coördinerende rol op en voorzie hiervoor personeelsmiddelen
- maak gebruik van de aanwezige expertise m.b.t. het werken met specifieke doelgroepen
- ondersteun initiatieven m.b.t. verzekeringen, wetgeving en vormingen
- voorzie procesbegeleiding en middelen voor vrijwilligers en hun organisaties
- dit alles samen met vrijwilligers en vrijwilligersorganisaties
- garandeer daarbij een gelijke en eerlijke behandeling
- waarbij mensen gestimuleerd en niet gestraft worden omdat ze zich als vrijwilliger engageren

ARM IN ARM
VOOR
GELIJKE
KANSEN
IN NINOVE

INSPIRATIENOTA voor een LOKAAL ARMOEDEBELEID in Ninove en de hele Denderregio 2024

Onder- wijs

ARM IN ARM
VOOR
GELIJKE
KANSEN
IN NINOVE

Onderwijs

Het belang van onderwijs

Onderwijs is het aanleren van kennis, vaardigheden en attitudes met als doel kinderen **voor te bereiden** op de wereld die zal komen. Onderwijzen betekent 'iemand ondersteuning bieden door hem de weg te wijzen'.

Aangezien een welvarende samenleving **een opgeleide bevolking** vereist, voorziet onze grondwet terecht in gratis toegang tot leerplichtonderwijs. In de praktijk werd dit verengd tot 'geen inschrijvingsgeld'. Elke kost die een school aanrekent riskeert echter kinderen kansen te ontnemen.

Gezinnen in armoede kunnen per definitie hun kinderen minder kansen bieden. Een onderwijsinstelling is voor deze kinderen vaak de enige plek waar ze in een veilige, vertrouwde omgeving hun talenten kunnen ontdekken en ontwikkelen. Dit zijn **opportunities** die een samenleving niet mag laten liggen.

Onderwijs is essentieel

- o persoonlijke ontwikkeling
- o ontwikkeling van vaardigheden
- o verwerven van kennis
- o realiseren van sociale vaardigheden en -contacten
- o creëren van een toekomstperspectief

Citaten onderwijs

'Het vraagt al heel veel moed om als ouders naar de school te stappen en te zeggen dat je de rekening niet kan betalen, laat staan dat je een onbekende externe boekenleverancier contacteert.'

'Ik heb het meeste geleerd van mijn grootvader en nadien als vrijwilliger in het bejaardentehuis.'

'Ik vind het droevig om vast te stellen hoe in de school van mijn kleinzoon wordt omgegaan met de kwetsbare gezinssituatie waarin hij woont. Men probeert wel, maar weet niet hoe het aan te pakken. Daarom pleit ik voor outreachend werk door brugfiguren naar leerkrachten en schoolmedewerkers. Schoolteams kennen de binnenkant van de armoede niet en weten niet wat mensen in armoede aan den lijve of emotioneel ondervinden. Het is dan ook belangrijk om te luisteren naar mensen in armoede en hun noden.'

'Ik wil niet dat mijn kind de schooluitstap mist maar ik kan het eigenlijk niet betalen.'

'Ik weet niet altijd hoe ik mijn kind het best kan helpen met huiswerk.'

'Met een maximumfactuur weten ouders vooraf hoeveel ze zullen uitgeven tijdens het schooljaar. Dit zorgt ervoor dat leerlingen een richting kunnen kiezen die aansluit bij hun dromen en talenten. Nu volgen ze vaak een richting die ze niet graag doen of waarvoor ze niet geschikt zijn, enkel en alleen omwille van de schoolkosten.'

Grootste drempels

- negatieve eigen ervaringen
- schoolfacturen
- transport van en naar school
- ondersteuning van eigen kinderen
- kinderen ondersteunen in talentontwikkeling, studiekeuze en leerstoornissen
- gesprek aangaan op school

Onderwijs

Beleidsaanbevelingen

1. Blijf inzetten op het ondersteunen van schoolteams in hun Krijttrajecten

- i.f.v. een bewust kostenbeleid met open en transparante communicatie
- stimuleer hen om vrijwillig een maximumfactuur in te voeren in het secundair onderwijs
- raadt het werken met incassobureaus af
- en stimuleer het armoedesensitief denken en handelen

2. Investeer in een flankerend onderwijsbeleid waar mensen in armoede samen met onderwijsactoren op zoek gaan naar maximale onderwijskansen

- voorzie hiertoe voldoende middelen en personeel, zowel voor het beleid als het veldwerk
- zodat er een gelijkwaardig partnerschap met gedeelde verantwoordelijkheid kan ontstaan
- er overkoepelend kan gewerkt worden aan de aanpak van cyberpesten, problematisch spijbelen, absoluut schoolverzuim en hangjongeren
- kinderen en jongeren alle kansen krijgen om het Nederlands te verwerven
- elke school een doordacht huis- en studiewerkbeleid kan voeren, aangevuld met een gepast extern ondersteuningsaanbod
- we op zoek kunnen gaan naar een gezamenlijk toegankelijk communicatieplatform

3. Zorg dat elke school verbonden is met het lokaal welzijnsaanbod

- werk hiervoor met brugfiguren
- zodat alle leerlingen en hun ouders toegang krijgen tot het ondersteuningsaanbod
- waarbij het aanbod vertrekt vanuit doelstellingen en projecten die op elkaar afgestemd zijn

4. Zorg dat elke leerling toegang heeft tot een gezonde lunch op school

- met aandacht voor een niet stigmatiserende aanpak

5. Zorg voor voldoende werkingsmiddelen voor scholen

- zodat zij deze niet moeten halen bij ouders die geen reserves of zelfs tekort hebben
- en zij niet geremd worden in het toeleiden naar de UiTPAS aan kansentarief

ARM IN ARM
VOOR
GELIJKE
KANSEN
IN NINOVE

INSPIRATIENOTA voor een LOKAAL ARMOEDEBELEID in Ninove en de hele Denderregio 2024

Vrijetijd

ARM IN ARM
VOOR
GELIJKE
KANSEN
IN NINOVE

Vrijetijd

Het belang van vrijetijd

Ook **vrijetijdsparticipatie is een grondrecht** voor mensen in armoede. Toegang tot betaalbare en kwaliteitsvolle vrijetijdsbesteding is absoluut noodzakelijk om het sociaal isolement te doorbreken waar veel mensen in armoede mee te maken krijgen.

Het is een belangrijke manier om mensen **opnieuw deel te laten uitmaken** van onze samenleving, mensen krijgen de kans om hun blik en wereld te verruimen. Het gaat daarbij niet alleen over deelnemen maar ook over deelhebben.

Vrijetijd wordt vaak beschouwd als luxe maar is noodzakelijk voor de sociale en emotionele **ontwikkeling en algehele ontplooiingsmogelijkheden** van kinderen, jongeren en volwassenen.

De UiTPAS maakt dit mee haalbaar en betaalbaar. Maar er bestaat geen participatie zonder toeleiding.

Vrijetijd is essentieel

- om tijd te hebben voor jezelf
- om op adem te komen
- om veerkracht en mentale sterkte op te bouwen
- om sociale contacten te hebben
- om nieuwe dingen te ontdekken en te leren

Citaten vrijetijd

'Ik zou graag ergens terecht kunnen waar ik kan nakijken wat er morgen allemaal te doen is in Ninove.'

'Ik dacht dat cultuur niets voor mij was tot iemand me meenam naar een voorstelling.'

'Mocht ik niet naar vzw De knoop kunnen komen dan zou ik echt in een zwart gat vallen, ik kijk echt uit naar de donderdag en de vrijdag. Als ik niet geweest ben dan mis ik echt iets. Ik vind alles leuk van wandeling tot quiz zolang de vragen niet te moeilijk zijn dan ben ik er echt graag bij.'

'Na een optreden ben ik bang dat ik geen bus meer heb om thuis te geraken. Ik weet immers niet wanneer het gedaan is.'

'Ik zou graag hebben dat ik eerst een keertje kan proberen voor ik lidgeld moet betalen.'

'Waarom moet een sporttruitje de naam van het kind dragen, zo kan het niet doorgegeven worden en wordt iedereen op kosten gejaagd.'

'Ik vind dat mijn kind aan sport moet kunnen doen zonder de wedstrijden.'

Grootste drempels

- mobiliteit
- geen overzicht op aanbod
- geen passend aanbod
- kostprijs aanbod
- verborgen kosten
- onzekerheid over onbekende context
- eenzaamheid

Beleidsaanbevelingen

1. Realiseer een actief Lokaal Netwerk Vrijetijdsparticipatie met concrete acties

- vanuit een visie op vrijetijd als hefboom naar maatschappelijke participatie
- ingebed in een brede visie op armoedebestrijding over alle levensdomeinen
- te realiseren samen met mensen in armoede - deelhebben
- voor een concreet vrijetijdsaanbod dat toegankelijk en betaalbaar is
- en dat tegemoet komt aan de behoeften van mensen in armoede en de mogelijkheden die het hen biedt

2. Geen participatie zonder toeleiding – deelnemen

- ook vanuit de stadsdiensten
- durf als dienst naar buiten te komen, naar de mensen toe te gaan
- zet in op een outreachende en aanklappende aanpak
- met persoonlijke gebrachte informatie op maat bij toekenning van een UiTPAS aan kansentariet
- voorzie acties om te proeven van het aanbod
- zorg voor flexibele abonnementsformules zodat mensen enkel betalen als ze daadwerkelijk deelnemen
- organiseer groepsuitstappen en beschouw deze als toeleidingsinstrument
- voorzie oplossingen voor mogelijke mobiliteitsproblemen
- en zet in op de mogelijkheden van een Rap op Stap Kantoor
- voorzie mensen en middelen om dit samen waar te maken

3. Beschouw de UiTPAS als hefboom tot maatschappelijke participatie

- zorg voor een UiTPAS coördinator die zich hiervoor effectief halftijds kan inzetten
- voorzie een verdere uitrol van de UiTPAS via het punten sparen en - ruilen
- maak de UiTPAS bruikbaar in alle stadsdiensten
- behoudt binnen de solidaire kostendeling de vaste tarieven voor de gebruiker, zeker voor gezinnen met kinderen

Vrijetijd en kwetsbare jongeren

Het belang van vrijetijd voor kwetsbare jongeren

In Ninove zijn er bijna 2000 jongeren tussen de 15 en 18 jaar waarvan meer dan 20% zich **niet kan ontplooiën vanuit een veilige en stimulerende thuiscontext**. Zij moeten momenteel vrij kansloos volwassen worden: vaak zonder diploma, met weinig mogelijkheden op de arbeidsmarkt en zonder financieel en sociaal vangnet.

Veel van deze jongeren hebben het gevoel **er alleen voor te staan** en ze vormen een groep die zich maatschappelijk uitgesloten voelt. Vrijtijds participatie creëert voor hen kansen op ontmoeting, op het ontdekken van talenten, op het opnieuw aansluiting vinden met onze samenleving.

Dankzij **outreaching werk** wordt deze doelgroep bereikt en worden extra kansen gecreëerd om hen opnieuw te laten deelnemen aan onze samenleving. Dit ter bevordering van de sociale en emotionele ontwikkeling en algehele ontplooiingsmogelijkheden van deze jongeren zodat ze kunnen uitgroeien tot volwaardige burgers in onze stad.

Vrijetijd voor kwetsbare jongeren is essentieel

- om kansen op ontmoeting te creëren
- om kansen te krijgen om opnieuw aansluiting te vinden
- om kansen te krijgen om talenten te ontdekken

Grootste drempels

- mobiliteit
- het aanbod is niet gekend
- wantrouwen t.o.v. de organisator
- geen vrijetijdsaanbod dat aansluit bij hun interesses of noden

Kwetsbare jongeren

Beleidsaanbevelingen

4. Structurele inbeding outreachende aanpak met groepswerking en individuele hulp

- de Vlaamse werkingsmiddelen werden slechts toegekend voor drie jaar
- en er is nood aan meer dan één outreachende jeugdopbouwwerker

5. Zet meer in op outreachend werk en een vraaggestuurd aanbod

- zodat deze jongeren in kaart gebracht kunnen worden
- we jongeren een vertrouwenspersoon kunnen bieden, noodzakelijk om samen de brug naar de samenleving te maken
- waarbij hun schaamte overwonnen kan worden
- en ze kennis kunnen maken met het aanbod
- waarbij vanuit een generalistische visie samen op zoek gegaan wordt naar de noodzakelijke multidisciplinaire ondersteuning en intensieve begeleiding
- steeds door middel van een vraaggestuurde aanpak

6. Werk op maat en tempo van de jongere

- met begrip en respect voor de leefwereld waarin ze zich bevinden
- en ruimte om een vertrouwensband op te bouwen
- waarbij een gelijkwaardige relatie opgebouwd wordt
- en er samen trots en tevreden kan gekeken worden naar elke constructieve stap
- verandering realiseren is immers een traag en moeizaam proces met vallen en opstaan

7. Investeer in samenwerking tussen outreachende jongerenwerking en vrijetijdsaanbieders

- om samen het bestaande vrijetijdsaanbod in kaart te brengen
- om samen de participatiedrempels in het aanbod te detecteren en hiervoor oplossingen te zoeken
- om samen op zoek te gaan naar mogelijkheden om het aanbod uit te breiden naar de noden en behoeften van de jongeren

ARM IN ARM
VOOR
GELIJKE
KANSEN
IN NINOVE

INSPIRATIENOTA voor een LOKAAL ARMOEDEBELEID in Ninove en de hele Denderregio 2024

Mobiliteit

ARM IN ARM
VOOR
GELIJKE
KANSEN
IN NINOVE

Mobiliteit

Het belang van mobiliteit

Om deel te kunnen nemen aan het maatschappelijk leven moeten mensen zich kunnen verplaatsen. Wanneer dit niet kan door een beperkte mobiliteit spreken we van **vervoersarmoede**.

Onze landelijke context impliceert dat voor mensen die niet in het centrum wonen de **auto het enige mogelijke vervoersmiddel** blijft.

De kost die hiermee gepaard gaat is echter voor velen budgettair niet haalbaar en weinigen kunnen terugvallen op een sociaal netwerk om dit op te vangen.

Zij zijn dan ook aangewezen op **andere transportmiddelen** al dan niet gecombineerd met het te voet afleggen van trajecten.

Mobiliteit is essentieel

- om aan administratieve verplichtingen te kunnen voldoen
- om boodschappen te kunnen doen
- om toegang te hebben tot werk, onderwijs, gezondheidszorg en vrijetijd
- om sociale contacten te kunnen onderhouden

Citaten mobiliteit

'Ik mocht beginnen werken in Erpe-Mere maar toen ze hoorden dat ik geen eigen vervoer had, zei de werkgever zelf dat het niet haalbaar is om met het openbaar vervoer om 6u 's ochtends te starten.'

'Ik durf niet te fietsen in het verkeer.'

'Een eigen fiets geeft me de vrije keuze om ergens naartoe te gaan, het is goedkoop en goed voor mijn fysiek.'

'Om met mijn rollator op de trein te kunnen moet ik twee dagen vooraf reserveren.'

'Elk kind op het juiste uur op school krijgen is heel moeilijk en we zijn altijd lang onderweg met de bus.'

'Ik durf 's avonds nergens naartoe gaan want ik weet niet of ik nog terug thuis geraak met het openbaar vervoer.'

Grootste drempels

- geen volwaardig aanbod van openbaar vervoer
- vaak lange verplaatsingen met omwegen om diensten te bereiken
- kostprijs van het aanbod
- noodzaak digitale toegang en vaardigheden
- vooraf reserveren
- niet kunnen en/of durven fietsen
- gebrek aan veilige fietspaden
- geen budget voor een rijklare fiets of alternatief vervoersmiddel

Beleidsaanbevelingen

1. Zet in op een volwaardig aanbod van openbaar vervoer met minimaal een basisbereikbaarheid

- zodat iedereen in onze stad zich kan verplaatsen met het openbaar vervoer
- zowel naar het werk, naar diensten als voor vrijetijdsbesteding
- zorg dat het aanbod ook zonder digitale toegang toegankelijk is
- waarbij zo weinig mogelijk vooraf gereserveerd moet worden

2. Stimuleer en faciliteer het gebruik van de fiets

- zorg voor veilige fietspaden en-routes
- breidt de fietslessen voor volwassenen uit naar kinderen en jongeren en combineer dit met het aanleren van rijvaardigheden in het verkeer
- organiseer een fietsuitleendienst voor kinderfietsen

3. Voorzie voldoende mensen en middelen voor de Minder Mobielen Centrale

4. Faciliteer basisfuncties in de nabijheid van woonplaatsen

- voornamelijk in de deelgemeenten waar mensen geconfronteerd worden met het ontbreken van diensten zoals kinderopvang, onderwijs, gezondheidszorg en administratie
- dit is eveneens een pleidooi om zoveel mogelijk werkgelegenheid in onze regio te realiseren

ARM IN ARM
VOOR
GELIJKE
KANSEN
IN NINOVE

INSPIRATIENOTA voor een LOKAAL ARMOEDEBELEID in Ninove en de hele Denderregio 2024

Digitaal

ARM IN ARM
VOOR
GELIJKE
KANSEN
IN NINOVE

Digitale toegang

Het belang van digitale toegang

Digitalisering biedt **tal van voordelen voor organisaties en bedrijven** en evolueerde zo dat de toegang tot informatie, een dienst, werk en onderwijs vaak over het internet verloopt.

Veel mensen in armoede hebben echter geen internetaansluiting thuis, geen laptop en onvoldoende digitale basisvaardigheden. De digitalisering zorgt voor hen dan ook voor heel wat zichtbare en onzichtbare kosten en ze worden vaak letterlijk **afgesneden van hun grondrechten**.

Digitale toegang is essentieel

- om toegang te hebben tot diensten
- om rechten te kunnen opnemen
- om via sociale media met anderen contact te hebben en op de hoogte te blijven
- voor ontspanning
- om informatie te kunnen opzoeken

Citaten digitale toegang

'Ik heb al een lessenreeks gevolgd bij Ligo maar moet nu een paar jaar wachten. Ik zou liever enkel volgen wat ik nodig heb.'

'Ik vind het heel moeilijk om mijn weg te vinden op een website.'

'Ik wilde mijn kind inschrijven voor het secundair onderwijs. Ik moest hiervoor ofwel een ID-lezer hebben of werken via Itsme. Ik heb toen een ID-lezer gekocht en geprobeerd, maar het lukte mij toch niet. En Itsme installeren snap ik niet. Pas na heel wat ondersteuning vanuit een vereniging is mij dit gelukt. Ik voel mij hier helemaal niet goed bij en voel me tegelijk falen als ouder.'

'Ik heb niet altijd evenveel geduld.'

'Ik vind het schandalig dat ik niet gewoon bij een dienst kan langsaan.'

'Soms werkt het gewoon niet.'

'De chat van de CM werkt goed maar is niet voor iedereen toegankelijk.'

'Ik heb verschillende accounts en begrijp al lang niet meer wat ik waar moet gebruiken.'

Grootste drempels

- internetaansluiting thuis
- hard- en software: laptop, EID lezer, webcam, ..
- geen gebruiksvriendelijke websites en apps
- geen ondersteuning bij digitale diensten
- bezorgdheid rond veilig gebruik

Digitale toegang

Beleidsaanbevelingen

1. Zet in op gebruiksvriendelijke websites en apps

- zodat minstens het aanbod vanuit het lokaal bestuur vlotter toegankelijk is

2. Zorg voor een laagdrempelige plek voor ondersteuning bij digitale diensten

- o.a. door het aanbod vanuit Digibanken optimaal in te zetten
- voorzie meer publieke plaatsen met PC's inclusief de mogelijkheid om te printen en de aanwezigheid van een kaartlezer
- en gratis draadloze netwerken

3. Voorzie bijscholingsmogelijkheden om digitale vaardigheden te verbeteren

- zorg dat mensen kunnen aansluiten op inhoud die voor hen zinvol is
- en laat mensen in armoede bepalen welk aanbod voor hen wordt samengesteld

4. Voorzie volwaardige alternatieve toegang voor essentiële diensten

ARM IN ARM
VOOR
GELIJKE
KANSEN
IN NINOVE

ARM IN ARM
VOOR
GELIJKE
KANSEN
IN NINOVE

Contact

Oude kaai 13 9400 Ninove

e-mail: coordinator@vzwdeknoop.be

tel: 054 32 24 54

www.vzwdeknoop.be

